

болгари; тако и ка Едренелиската страна и нѣ поселила болгарокѣ. Тѣмъ пѣтъ цари най разпространили и разширили земя болгаромѣ и населени нѣтъ по тѣмъ епархїи такоже рече се. И до днесѣ болгаринѣ сѣдатѣ и живѣютѣ на тѣмъ земя (Исторїя славѣноболгарская собрана и нареждена Паисїемъ іеромонахомъ в лето 1762. Изд. Йор. Ивановъ, София 1914, стр. 14).

За българска етнографска граница, споредъ схващането на Паисия, можемъ сжди отъ главата, дѣто сж събрани бѣлѣжки за българскитѣ светци. И споредъ тая глава македонскитѣ области сж смѣтани за български. Отъ българскитѣ светци, които били родомъ или просияли въ Македония, Паиси поменава между други: св. Климента и св. Наума Охридски, св. Николая Охридски, св. Илариона Мъгленски въ Воденско, св. Ивана Рилски, св. Гаврила Лѣсновски, който пожикѣлъ въ пѣстиню Лѣсновою въ епархїи Ципскѣи, св. Якима Сарандапорски при Крива-паланка, св. Йоаникия Дѣвически, който живѣялъ въ горѣ Девѣицѣ, на предѣлъ сѣрѣвски и болгарски, въ епархїи Грачанскѣи на Бѣло поле, св. Ангела, мжченъ прѣзъ 1750 г. въ Битоля, въ село Флорина (Леринъ). За послѣдния се прибавя: Тѣи сѣтин мѣникъ 'Ангѣлъ въ нѣшага времѣна просїа въ Болгарскою земя. На края на бѣлѣжкитѣ си за българскитѣ мжченици (стр. 83) Паиси добавя: толико возмѣгохъ сѣтихъ мѣчениковѣ и мѣна и звѣрѣсти, що са били въ болгарски родѣ и пѣзникѣ.

1770 г.

№ 82.

Битоля.

Най-напрѣдъ въ 1770 г. и сетнѣ въ 1802 г., като второ издание, е печатанъ четириезиченъ рѣчникъ-разговорникъ на четириѣ християнски езика, употребявани въ Битолската епархия. Неговъ авторъ е билъ куцовлахѣтъ попъ Даниѣлъ отъ Москополе (Корчанско). Тая книга е озаглавена въ второто издание: *Εἰσαγωγικὴ διδασκαλίᾳ περιέχουσα λεξικὸν τετραγλωσσὸν τῶν τεσσάρων κοινῶν διαλέκτων, ἥτοι τῆς ἀπλῆς ῥωμαϊκῆς, τῆς ἐν Μοισίᾳ Βλαχικῆς, τῆς Βουλγαρικῆς, καὶ τῆς Ἀλβανικῆς. Συντεθεισά μὲν ἐν ἀρχῇ χάριν εὐμαθείας τῶν φιλολόγων ἀλλογλώσσων νέων παρὰ τοῦ Αἰδεσιμωτάτου, καὶ Λογιωτάτου Διδασκάλου, Οἰκονόμου, καὶ Τερονήρυκος κυρίου Δανιὴλ τοῦ ἐκ Μοσχόπολεως. Καλλυνθεῖσα δὲ καὶ ἐπανεξηνηθεῖσα τῇ προσθήκῃ τινῶν χρεωδῶν καὶ περιεργείας ἀξίῳ, καὶ εὐλαβῶς ἀφιερωθεῖσα τῷ Πανιερωτάτῳ, καὶ Λογιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Πελαγονείας, Ὑπερίμῳ*